

ГЕОГРАФИЯДАН РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ОЛИМПИАДА, 2016 ж.
ЖАЗБАША ТУРДЫҢ ТАПСЫРМАЛАРЫ
9 - СЫНЫП

ТАПСЫРМА 1.

Сұрақтарға жауап беріңіздер:

1. 100 га орман алқабы планда 20 см² алып жатса, планның сандық масштабы қанша болады?
2. Ұзындығы 2 км болатын көше планда ұзындығы 8 см сызықпен көрсетілсе, планның масштабы қанша болады?
3. 1:30000 масштабтағы планда темір жол стансасы мен карьердің арасындағы қашықтық 3,8 см құрайды. Екінші планда бұл қашықтық 7,6 см құрайды. Екінші планның масштабы қандай?
4. Меридианның 180 градусында жергілікті уақыт бойынша 18 сағат болса, нөлдік меридиандағы нақты уақытты анықтаңыз?

Бағалау өлшемдері:

Әрбір дұрыс жауапқа – 1 ұпайдан (максимум – 4 ұпай) Барлығы - **4 ұпай**.

ТАПСЫРМА 2.

Географиялық объектілерді мағынасы мен материктер бойынша топтастырыңыз: Триполи, Муррей, Калахари, Үлкен Құмдық, Замбези, Парана, Атакама, Руб-Эль-Хапи, Өлім аңғары, Мехико, Ганг, Лима, Юкон, Сидней, Токио. Жауабын кесте түрінде жазыңыз:

№ р/с	Материктер	Географиялық объектілер		
		шөлдер	өзендер	қалалар
1				
2				
3				
4				
5				

Бағалау өлшемдері:

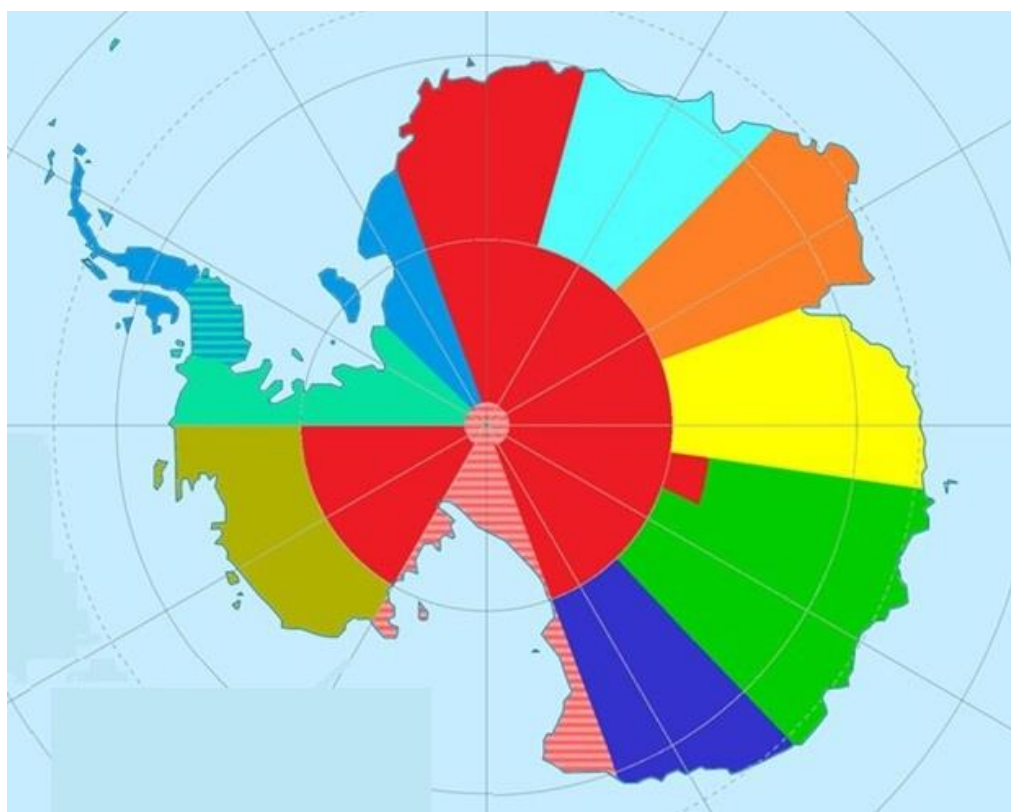
Материк, шөл, өзен және қаланың әрбір сәйкестігі үшін – 0,5 ұпайдан (максимум – 10 ұпай). **Барлығы: 10 ұпай**.

ТАПСЫРМА 3.

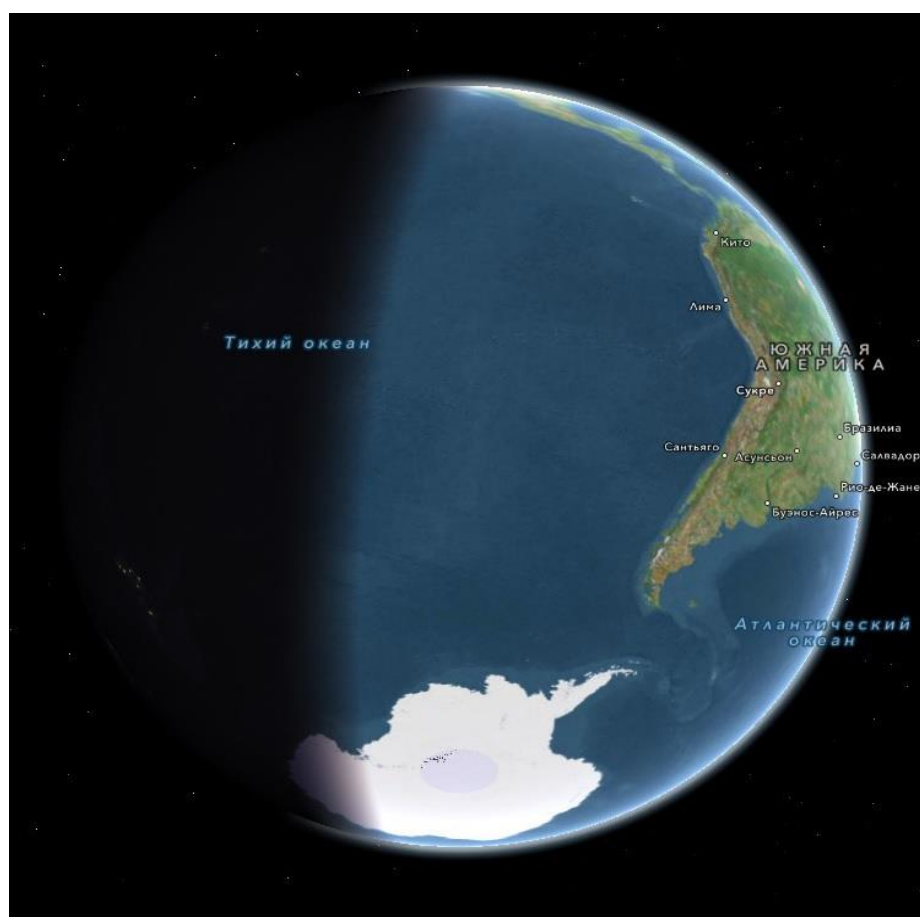
Ғаламшардың ең оңтүстік материгі сағат белдеулерінің ерекше бөлінуімен айрықшаланады. 1-3 суреттерді пайдалана отырып, келесі сұрақтарға жауап беріңіз:

- 1) Антарктида қанша сағат белдеуіне бөлінген?
- 2) Белдеулерлерге бөлу қандай қағида бойынша жүргізілген?
- 3) Неліктен бір - біріне жақын орналасқан кейбір сағат белдеулері арасында қатты айырмашылық жиі байқалады?
- 4) Оңтүстік поляр шеңберінде қандай сағат белдеуі белгіленген ?
- 5) Оңтүстік шеңбердегі уақытқа қатысты таңдау қандай қағида бойынша жасалған?
- 6) 2-сурет Гринвич бойынша (GMT 0) 18- ақпанда сағат 15.00-де түсірілген болса, Архангельскідегі уақытты шамамен анықтаңыз.
- 7) Антарктиданың көптеген ғылыми станцияларында қыстық және жаздық уақытқа өту жүргізіледі. Бірақ бірнеше станциялар қыстық және жаздық уақытқа өтпейді. Олардың бірі "X" ғылыми станциясы. Бұл ғылыми станциядағы уақыт (GMT +08)-ға сай келеді. Станцияны екі мемлекет - Франция және Италия басқарады. Мұнда ғарышкерлерді қатаң климат жағдайында сынау бойынша тәжірибе жүргізіледі. Тағы бір ескеретін жағдай,

станция өркениеттен Халықаралық Космостық Станциядан да алыс орналасқан. Станцияның атауы қандай?

Сурет 1 - Антарктиданың сағаттық белдеулері

Сурет 2 – Жердің ғарыштан түсірілген суреті

Сурет 3 – Станцияның орналасуы

Бағалау өлшемдері:

Сұрақтарға әрбір дұрыс жауап үшін–2 ұпайдан (максимум – 14 ұпай). **Барлығы: 14 ұпай.**

ТАПСЫРМА 4.

Қазақстан мүше болып табылатын халықаралық ұйымды атаңыз. Ол бейбітшілікті, халықаралық және аумақтық қауіпсіздік пен тұрақтылықты нығайту мақсатында құрылған аймақтық халқаралық ұйым болып табылады. Төменде келтірілген сипаттамаларға сәйкес Қазақстаннан басқа ұйымға мүше елдерді, олардың ұлттық валютасын, ұйым құрылған қала мен штаб-пәтерін анықтаңыз:

1) (А) елі шығысында мойындалмаған Таулы Карабах, ал оңтүстік-батысында Нахичеван Автономиялық Республикасымен шектеседі. Елдегі дінге сиынушы халықтың 94% христиандар.

2) (Б) елі ұйымның штаб-пәтері орналасқан мемлекетпен шектеседі. Оның теңізге шығатын жолы жоқ. (Б) елінде орыс тілі ресми тіл болып табылады.

3) (В) елі әлемнің жетекші ғарыштық державасының бірі, ядролық қаруы бар, БҰҰ Қауіпсіздік Кеңесінің тұрақты мүшесі.

4) (Г) елі аймақтағы тау, экологиялық және басқа да туризм түрлері орталықтарының бірі ретінде белгілі. Мұнда будда шіркеуі болған, онда Будданың 13 метрлік мүсіні табылған.

5) (Д) елінің солтүстік шекарасы шамамен Баку, Рим және Нью-Йорк ендігінде, ал оңтүстік шекарасы- Лиссабон және Вашингтон ендігінде жатыр.

3 ел ұйымнан шығып кетті. Оларды атаңыз. Жауаптарыңызды кесте түрінде жазыңыз.

Ұйымның атауы			
№ р/с	Әріптік белгісі	Мемлекеттің атауы	Ұлттық валюта
1	А		
2	Б		
3	В		
4	Г		
5	Д		

Келісімге қол қойылған қала	
Штаб - пәтер	
Құрамынан шыққан елдер:	1) 2) 3)

Бағалау өлшемдері:

Ұйымның атауы мен 5 мемлекетті дұрыс анықтағаны үшін –1 ұпайдан (max – 6 ұпай), ұйым құрылған қала мен штаб- пәтерін дұрыс анықтағаны үшін – 1 ұпайдан (max – 2 ұпай), әрбір елдің ақша бірлігін дұрыс анықтағаны үшін –0,5 ұпайдан (max – 2,5 ұпай), ұйымның құрамынан шыққан үш елдің атауын дұрыс анықтағаны үшін–0,5 ұпайдан (max – 1,5 ұпай). ***Барлығы - 12 ұпай.***

ЖАЛПЫ: 40 ҰПАЙ

ТАПСЫРМАЛАР АЯҚТАЛДЫ!

РЕСПУБЛИКАНСКАЯ ОЛИМПИАДА ПО ГЕОГРАФИИ 2016 г.
ЗАДАНИЯ ПИСЬМЕННОГО ТУРА
9 КЛАСС

ЗАДАНИЕ 1.

Ответьте на вопросы:

5. Определите численный масштаб плана, если лес площадью 100 га занимает на нем 20 см²?
6. Определите масштаб карты, если улица длиной 2 км изображена на нем линией длиной в 8 см?
7. Расстояние между железнодорожной станцией и карьером на плане масштаба 1:30000 составляет 3,8 см. На втором плане это расстояние составляет 7,6 см. Каков масштаб этого плана?
8. Определите точное время на нулевом меридиане, если на 180 градусе меридиана по местному времени 18 часов?

Критерии оценки:

За каждый правильный ответ - по 1 баллу (максимум - 4 балла). **Итого – 4 баллов.**

ЗАДАНИЕ 2.

Сгруппируйте географические объекты по смыслу и по материкам: Триполи, Муррей, Калахари, Большая Песчаная, Замбези, Парана, Атакама, Руб-Эль-Хапи, Долина Смерти, Мехико, Ганг, Лима, Юкон, Сидней, Токио. Ответ запишите в виде таблицы:

№ п/п	Материки	Географические объекты		
		пустыни	реки	города
1				
2				
3				
4				
5				

Критерии оценки:

За правильное соответствие материка, пустыни, рек и города – по 0,5 балла (максимум – 10 баллов). **Итого: 10 баллов.**

ЗАДАНИЕ 3.

Самый южный материк планеты отличается необычным распределением часовых поясов. Используя рисунки 1-3, ответьте на следующие вопросы:

- 1) На сколько часовых пояса распределена Антарктида?
- 2) По какому принципу осуществлен раздел поясов?
- 3) Почему часто наблюдается резкий контраст между некоторыми часовыми поясами, являющихся, по существу, близкими?
- 4) Какой часовой пояс установлен в Южном полярном кругу?
- 5) По какому принципу был сделан выбор относительно времени в южном полюсе?
- 6) Определите примерное время в Архангельске, если рисунок 2 сделан 18 февраля в 15:00 по Гринвичу (GMT 0).
- 7) Во многих научных станциях Антарктиды осуществляется переход на зимнее и летнее время. Но есть несколько станций, которые не осуществляют переход на зимнее и летнее время. Одной из них является научная станция "X". В этой научной станции время соответствует (GMT +08). Станция управляется двумя государствами - Франция и Италия. Здесь проводятся эксперименты по пребыванию космонавтов в суровых условиях. Что

примечательно, станция находится от цивилизации дальше, чем Международная Космическая Станция (МКС). Назовите станцию?

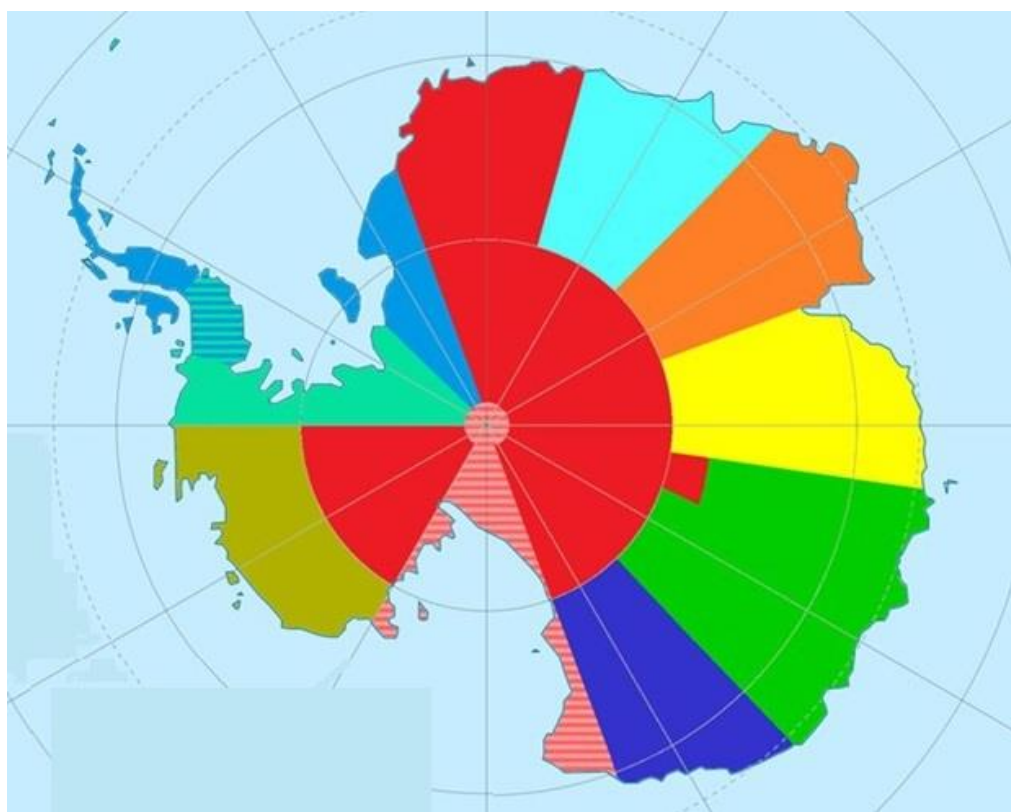

Рисунок 1 – Часовые пояса Антарктиды

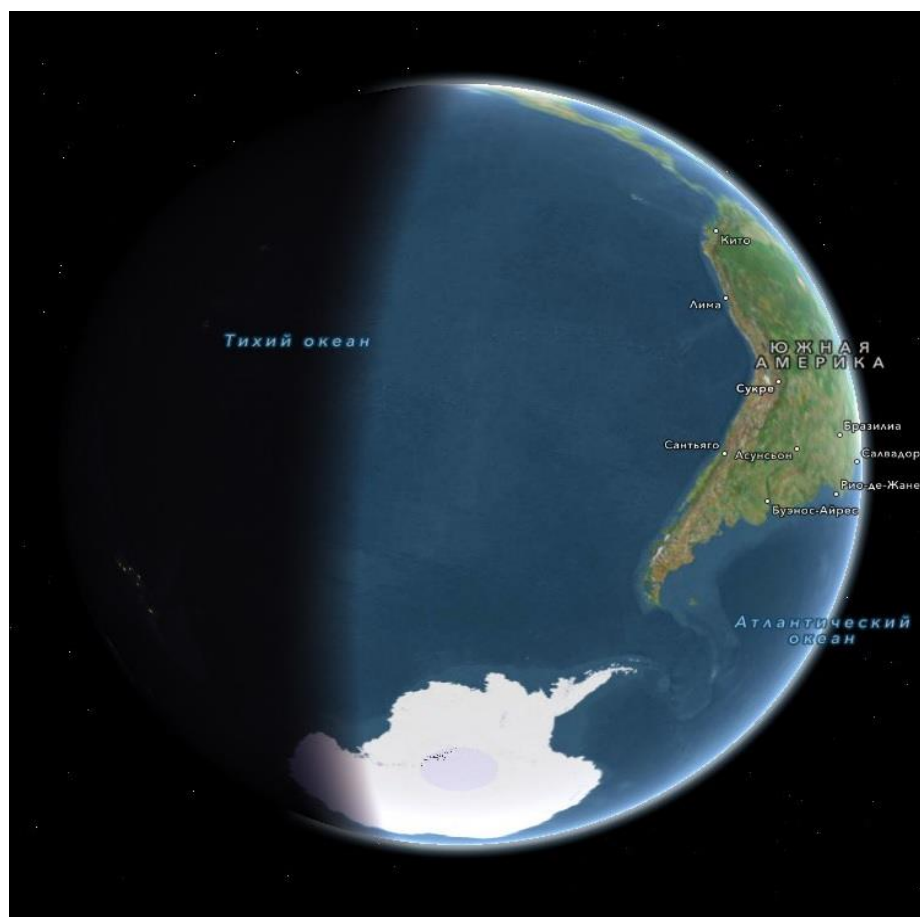

Рисунок 2 – Снимок Земли из космоса

Рисунок 3 – Расположение станции

Критерии оценки:

За каждый верный ответ на вопросы – по 2 балла (максимум – 14 балла). **Итого: 14 баллов.**

ЗАДАНИЕ 4.

Назовите международную организацию, если известно, что Казахстан является членом этой организации. Она является региональным международным союзом, провозглашаемыми целями деятельности, которого являются укрепление мира, международной и региональной безопасности и стабильности. Определите остальные государства-члены, их национальную валюту, город основания и штаб-квартиру организации по описанию:

1) Страна (А) граничит с непризнанной Нагорно-Карабахской Республикой (НКР) на востоке, а на юго-западе с Нахичеванской АР. 94% верующего населения страны составляют христиане.

2) Страна (Б) граничит с государством, в которой расположена штаб-квартира организации. Она не имеет выхода к морю. В стране (Б) русский язык является официальным языком.

3) Страна (В) является одной из ведущих космических держав мира, обладает ядерным оружием, постоянный член Совета безопасности ООН.

4) Страна (Г) известен как один из центров горного, экологического и других видов туризма в регионе. Здесь находился буддийский монастырь, где была найдена 13 метровая статуя Будды.

5) Северная граница страны (Д) лежит примерно на широте Баку, Рима и Нью-Йорка, южная — на широте Лиссабона и Вашингтона.

3 страны покинули ряды организации. Назовите их? Ответ оформите в виде таблицы.

Название организации			
№ п/п	Буквенное обозначение	Название государства	Национальная валюта
1	А		

2	Б		
3	В		
4	Г		
5	Д		
Город подписания			
Штаб - квартира			
Страны, вышедшие из состава:		1)	
		2)	
		3)	

Критерии оценки:

За определение названия организации, 5 стран – по 1 баллу (max – 6 баллов), за определение расположения города основания и штаб квартиры – по 1 баллу (max – 2 балла), за правильное определение денежной единицы – по 0,5 балла (max – 2,5 балла), за определение трех вышедших из состава организации стран – по 0,5 балла (max – 1,5 балла). ***Итого - 12 баллов.***

ВСЕГО: 40 БАЛЛОВ

ЗАДАНИЯ ЗАВЕРШЕНЫ!